

การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19*

EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN NEW NORMAL AFTER COVID-19 CRISIS

วัลลิกา รุมาคม

Vassiga Rumakhom

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Pathumthani University

ฐิชากาญจน์ พัชรจิราพันธ์

Theechaghan Phatcharrachiraphan

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: vassigar@hotmail.com

บทคัดย่อ

ความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 ส่งผลให้เกิดชีวิตวิถีใหม่ของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลายอย่างเพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ โดยมุ่งเน้นในเรื่องของการมีสุขภาพที่ดี และการมีสมดุลชีวิต สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจนคือ การใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการปฏิสัมพันธ์ ในด้านการศึกษา การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมาก และเกิดความเสี่ยงที่โรงเรียนจะกลายเป็นแหล่งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสดังกล่าว บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่ หลังวิกฤตโควิด-19 ประกอบด้วย 1. การออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่ ควรกำหนดให้มีเนื้อหาการเรียนรู้ในเรื่องของ สุขภาพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างสรรค์นวัตกรรม และขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การค้นหาเป้าหมายของผู้เรียน ค้นหาวิธีการและช่องทางการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ ประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้ครั้งใหม่ 2. การพัฒนาครู ควรส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีความรู้และทักษะการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ และควรพัฒนาครูให้มีทักษะภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี 3. การรักษาและส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรใส่ใจกับสุขภาพกายและจิตใจของครูและบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อธำรงรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ และสร้างความสัมพันธ์

ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ 4. การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีนโยบาย แนวปฏิบัติ คณะทำงาน การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ มาตรการคัดกรองสุขภาพ และมีการควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, ความปกติใหม่, โควิด-19

Abstract

In the Post-Covid period, a dramatic shift in pattern of human daily life has been apparently seen in form of the New normal. Human well-being, life balance and self protection against the pandemic have acquired its priority. Technology has been adopted as a medium in stead of face-to-face communication. As for Education, it has appeared that students' learning opportunity has been deprived as school has become one of the venues of the pandemic. This article proposes guidelines for educational administration in the Post-Covid period based on educational administration conceptual frameworks. This encompasses curriculum design and learning management including knowledge about health, utilisation of technology and information, creation of new innovation and also engages stages of learning triggering learner's quest for learning goal, learning methods and channels, learning enthusiasm, learning management assessment and learner's potential development for prospective learning. Moreover, educational administration in the Post-Covid period should prioritise teacher's potential development. This includes the enhancement of teacher's role as learning moderator, teacher's knowledge, teacher's teaching skill triggering learner's analytical skill and creation of new innovation and teacher's English language proficiency and digital literacy. Stakeholders engagement, in other words, relationship nurturing and retaining should be also taken into account. This engages the prioritisation of physical and mental health of teachers, school staffs and relationship building with parents and local communities. School environment management should also be addressed. This encompasses policy initiative, policy guidelines in practice, implementation team establishment, internal and external communication, public relations, healthcare

screening measures, control and monitoring procedures of policy implementation and policy implementation feedback.

Keywords: School management, New normal, Covid-19

บทนำ

การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 หรือ ไวรัสโควิด-19 เป็นการระบาดทั่วโลกโดยมีสาเหตุมาจากไวรัส โคโรนาสายพันธุ์ใหม่เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่นเมืองหลวงของมณฑล หูเป่ย์ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วในวันที่ 11 มีนาคม 2563 (พัชราภรณ์ ดวงชื่น, 2563) ซึ่งไวรัสโควิด-19 ก่อให้เกิดอาการป่วยตั้งแต่โรคไข้หวัดธรรมดาไปจนถึงโรคที่มีความรุนแรงมากเช่นโรคระบบทางเดินหายใจและโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันรุนแรง โดยการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อมวลมนุษยชาติใน 3 มิติ ได้แก่ มิติของความครอบคลุม (Coverage) เนื่องจากมีผู้ติดเชื้อจำนวนมาก ทุกประเทศทั่วโลกล้วนได้รับผลกระทบอย่างหนัก มิติของความหลากหลาย (Dimensions) เนื่องจาก การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านวิถีการดำเนินชีวิตที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก และมิติของความยืดเยื้อ (Prolongment) เนื่องจาก การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ยาวนานกว่าเหตุการณ์โรคระบาดใหญ่ที่เคยเกิดขึ้น ซึ่ง องค์การอนามัยโลก ประกาศว่า การแพร่ระบาดของโรคส่วนใหญ่จะมีระยะแพร่ระบาดหนักเพียงประมาณ 3-9 เดือน (กฤตณัฐ ภูไพรัชพงษ์ และ ชัญญรัตน์ นิธิธีรพัชร, 2564) ซึ่งในด้านการศึกษานั้น การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างมาก ทั้งในข้อจำกัดของการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ โอกาสในการเข้าถึงการเรียน ทักษะในการสอนออนไลน์ของครู รวมถึงความเสี่ยงที่โรงเรียนจะกลายเป็นแหล่งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 แม้เชื้อไวรัสโควิด-19 จะสร้างปัญหาและความยุ่งยากให้การศึกษาไทย แต่ในอีกมุมหนึ่งกลับเป็นตัวแปรในการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับการศึกษา และเป็นตัวขับเคลื่อนในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในระบบการศึกษาไทย (สุวิมล มธรรส, 2564) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องทำความเข้าใจและปรับตัวในยุคความปกติใหม่หลังวิกฤตการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยต้องเพิ่มประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะของวิถีชีวิตใหม่ ควบคู่ไปกับการสร้างขวัญ กำลังใจให้บุคลากร ส่งเสริมความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อันจะเป็นการพัฒนากิจการการจัดการศึกษา และสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ให้แก่สถานศึกษาต่อไป

ความปกติใหม่ (New normal)

ความปกติใหม่ (New normal) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบจนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย (สุวิมล มธุรส, 2564) คำว่า New Normal ถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดยบิลล์ กรอส (Bill Gross) ผู้ก่อตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ชาวอเมริกัน เพื่อใช้อธิบายถึงสภาวะเศรษฐกิจโลกหลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจแฮมเบอร์เกอร์ ในสหรัฐฯ ช่วงระหว่างปี 2007-2009 สาเหตุที่ใช้คำว่า “New normal” เนื่องจาก เดิมทีวิกฤติเศรษฐกิจจะมีรูปแบบค่อนข้างตายตัวและเป็นวงจรรวม เมื่อเศรษฐกิจเติบโตไปได้ช่วงระยะหนึ่ง จะมีปัจจัยที่ทำให้เกิดเป็นวิกฤติทางเศรษฐกิจ และหลังจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจไม่นานเศรษฐกิจก็จะเริ่มฟื้นตัว แล้วก็กลับมาเติบโตได้ดีอีกครั้ง สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติ จนเรียกได้ว่าเป็น “เรื่องปกติ” (Normal) ได้ (กรมสุขภาพจิต, 2563) และต่อมา ได้มีการนำคำว่า ความปกติใหม่ (New normal) มาใช้ในบริบทอื่นๆ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อสื่อสารและทำความเข้าใจถึงสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้นและความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล (พัชราภรณ์ ดวงชื่น, 2563) โดยในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 นั้น อธิบายได้ว่า เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายเป็นจำนวนมาก มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิมๆ เป็นการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ (พัชราภรณ์ ดวงชื่น, 2563) สรุปได้ว่า ความปกติใหม่ (New normal) หมายถึง ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงและเมื่อเวลาผ่านไป สถานการณ์นั้นก็คลี่คลายลง ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติ ซึ่งความปกติใหม่นี้ก่อให้เกิดชีวิตวิถีใหม่เพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และเมื่อเวลาผ่านไปก็จะเกิดเป็นความเคยชินกับชีวิตวิถีใหม่จนกลายเป็นการใช้ชีวิตตามปกติ

ชีวิตวิถีใหม่

การระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้มนุษย์ต้องดำเนินชีวิตในวิถีใหม่ ควบคู่ไปกับความพยายามในการรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาด นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรม ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขภาพ การศึกษา การประกอบธุรกิจ ฯลฯ (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, 2563)

กรมสุขภาพจิต ได้กล่าวถึงชีวิตวิถีใหม่ของคนไทย (กรมสุขภาพจิต, 2563) ได้แก่

1. การใช้เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีควบคู่กับอินเทอร์เน็ตจะเข้ามามีบทบาทในการใช้ชีวิตมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การเรียน Online การทำงานที่บ้าน การประชุม Online การซื้อสินค้า Online การทำธุรกรรม และการหาความสุขให้ชีวิตรูปแบบต่างๆ เช่น การชมภาพยนตร์การฟังเพลง Online

2. การเว้นระยะห่างทางสังคม ผู้คนในสังคมจะรักษาระยะห่างทางกายภาพเพิ่มขึ้น และใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการสื่อสารและการใช้ชีวิต ลดการปฏิสัมพันธ์ การไปในสถานที่สาธารณะ เน้นการทำกิจกรรมที่บ้านมากขึ้นและจะดำเนินชีวิตในลักษณะดังกล่าวต่อไป

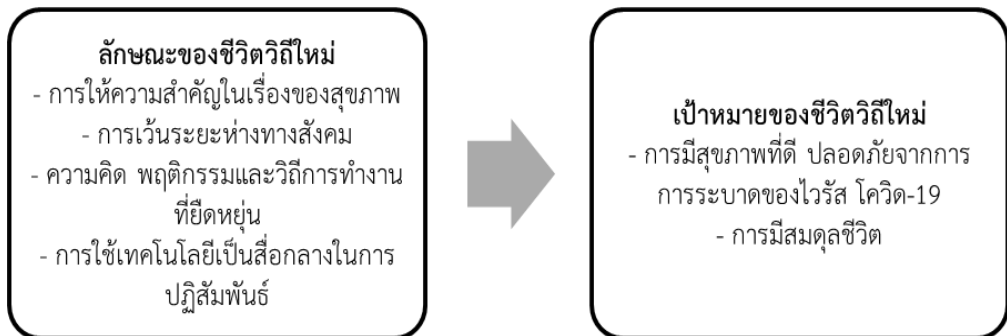
3. การดูแลใส่ใจสุขภาพทั้งตนเองและคนรอบข้าง ป้องกันการแพร่เชื้อ ดังนั้น พฤติกรรมการใช้ หน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ และการล้างมืออย่างถูกวิธี และหมั่นสังเกตตัวเองเมื่อไม่สบายจะยังคงมีต่อไป รวมถึงการหันมาใส่ใจสุขภาพ การออกกำลังกาย และการทำประกันสุขภาพจะมีแนวโน้มมากขึ้น

4. การสร้างสมดุลชีวิต การมีโอกาสได้ทำงานที่บ้านแทนสถานที่ทำงาน การลดการปะผู้คนในสังคม ทำให้ผู้คนมองเห็นแนวทางที่จะสร้างสมดุลชีวิตระหว่างอยู่บ้านมากขึ้น และจะเป็นแนวทางในการปรับสมดุลชีวิตระหว่างเวลาส่วนตัว การงาน และสังคมให้สมดุลมากยิ่งขึ้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ พัชรภรณ์ ดวงชื่น ที่กล่าวว่า เมื่อต้องเผชิญกับวิกฤต โควิด-19 หลายหน่วยงาน องค์กร ต่างปรับความคิด พฤติกรรม และวิธีการทำงานให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น จากเดิมคนทำงานมักให้ความสำคัญกับ Work-life balance สร้างสมดุลระหว่างชีวิตงานและชีวิตส่วนตัวเป็นสำคัญ แต่เมื่อการทำงานเปลี่ยนเป็น Work from home ซึ่งมีสัดส่วนของการทำงานและชีวิตส่วนตัวเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน ทำให้เกิด Work-life integration ที่ชีวิตการทำงานหลอมรวมกับชีวิตส่วนตัวเป็นหนึ่งเดียว (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563)

จากความเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการดำเนินชีวิตในยุคความปกติใหม่ตามที่กล่าวมา สะท้อนให้เห็นว่าสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการปฏิสัมพันธ์ จากเดิมที่มนุษย์เคยสัมผัสร่างกายของผู้อื่นหรือสิ่งต่างๆ โดยการสัมผัสทางกายภาพโดยตรง เปลี่ยนแปลงมาใช้เทคโนโลยีแทนการสัมผัสหรือที่เรียกว่า “เทคโนโลยีไร้สัมผัส” (Contactless technology) อาทิ “เทคโนโลยีรู้จำเสียงพูด” (Speech recognition) ที่สามารถสั่งการด้วยเสียง เช่น ลิฟต์อัจฉริยะ ที่สามารถสั่งการด้วยเสียงแทนการกดปุ่ม หรือเครื่องขายของอัตโนมัติที่ซื้อสินค้าด้วยเสียง “เงินดิจิทัล” (Digital money) ที่ลดการเดินทางไปทำธุรกรรมทางการเงินที่ธนาคาร โดยเปลี่ยนไปใช้ Mobile banking เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อลดการสัมผัสเชื้อโรคจากธนบัตร (ไทยรัฐออนไลน์, 2564) และลักษณะการสื่อสารของมนุษย์ที่เคยเป็นการเผชิญหน้าระหว่างมนุษย์ที่เป็นคู่สื่อสารโดยตรง เปลี่ยนแปลงเป็นการสื่อสารที่ใช้เทคโนโลยี

เป็นสื่อกลางแทน อันได้แก่ เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์การสื่อสารต่างๆ อาทิ Smart phone, Application ต่างๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน Online การประชุม Online การขายสินค้า Online เป็นต้น

โดยสรุป ลักษณะของชีวิตวิถีใหม่และเป้าหมายของชีวิตวิถีใหม่และแสดงรายละเอียดตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 ลักษณะของชีวิตวิถีใหม่และเป้าหมายของชีวิตวิถีใหม่

การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่

การออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่

จากลักษณะของชีวิตวิถีใหม่และเป้าหมายของชีวิตวิถีใหม่ที่กล่าวมานั้น หลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ควรกำหนดให้มีเนื้อหาการเรียนรู้ในเรื่องของสุขภาพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างสรรค์นวัตกรรม ในการออกแบบการเรียนรู้ต้องเน้นให้ผู้เรียนรู้จริง รู้ชุดนำไปประยุกต์ใช้และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2563) และต้องใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ลดการสัมผัสทางกายภาพและสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง คือการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Online จากเดิมที่ผู้เรียนเคยต้องเดินทางไปเรียนรู้ที่สถานศึกษาเปลี่ยนแปลงเป็นผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทุกเนื้อหาได้จากทุกคน ทุกที่ ทุกเวลา และไม่ได้ทำให้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนลดลง (กาญจนา บุญภักดี, 2563) ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบOnline ดังกล่าว ผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ ได้ด้วยตนเอง รู้จริง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงโดยมีนักวิชาการให้แนวคิดไว้ อาทิ

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล กล่าวว่า การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal หมายถึงการออกแบบการเรียนรู้ที่มีลักษณะเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ออกแบบและใช้วิธีการเรียนรู้ของตนเอง ประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง นำ

ความรู้ไปใช้ประโยชน์ และสะท้อนคิดเพื่อพัฒนาตนเอง (Self-reflection) อีกครั้งว่าสิ่งที่ตนเองจะเรียนรู้ต่อไปคืออะไร แล้วกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ใหม่ด้วยตนเองอีกครั้ง แล้วลงมือเรียนรู้ต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2563) ซึ่งการออกแบบการเรียนรู้ดังกล่าวแตกต่างจากการออกแบบการเรียนรู้แบบทั่วไปที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้ที่คิดว่าดีที่สุดสำหรับผู้เรียน การออกแบบการเรียนรู้แบบทั่วไปนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็น Passive learning เพราะผู้เรียนไม่มีความรู้สึกรู้ว่าตนเองเป็นเจ้าของการเรียนรู้ (Ownership) ขาดความยั่งยืนที่จะเสริมสร้างการเรียนรู้ในระยะยาว โดยการออกแบบการเรียนรู้ที่จะตอบสนองจุดเน้นดังกล่าวควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ Passion ของผู้เรียนว่าอะไรที่สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้มี Passion ในการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีสิ่งกระตุ้นแตกต่างกัน หากผู้สอนค้นพบสิ่งกระตุ้น Passion ดังกล่าวจะเป็นจุดเริ่มต้นของพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความกระตือรือร้น การแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

2. วิเคราะห์สาระและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ Passion ของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ Passion จะช่วยทำให้ผู้เรียนใช้พื้นที่การเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องตรงกันข้าม หากกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับ Passion ผู้เรียนจะมีพฤติกรรมไม่อยากเรียนรู้

3. วิเคราะห์ Platform และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ช่วยทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆสอดคล้องกับวิถีชีวิตของตนเอง (หลายเส้นทางเป้าหมายเดียวกัน)

สำหรับ Platform การเรียนรู้นั้นอาจจะเป็นการเรียนรู้ออนไลน์การเรียนรู้ที่โรงเรียน การเรียนรู้ที่บ้าน การเรียนรู้ที่ชุมชน ส่วนวิธีการเรียนรู้ควรเน้นวิธีการเรียนรู้ตามแนวทาง Active learning ในทุก Platform เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติสะท้อนคิดและถอดบทเรียนเป็นแก่นของความรู้ซึ่งการถอดบทเรียนจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึก

4. เตรียมทรัพยากรการเรียนรู้สำหรับการเรียนรู้ในแต่ละ Platform และวิธีการเรียนรู้ขั้นตอนนี้จะช่วยทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกพื้นที่การเรียนรู้ของตนเองในลักษณะการเรียนรู้ส่วนบุคคล (Personalized learning) หรือการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนมีจิตใจจดจ่อและมุ่งมั่นอยู่กับการเรียนรู้ของตนเอง

5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะเปิดพื้นที่การเรียนรู้ทั้ง 5 ประการได้แก่ 1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ของตนเอง 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบและใช้วิธีการเรียนรู้ของตนเอง 3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินเพื่อพัฒนาตนเอง 4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวมและ 5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนคิดตนเอง

เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ครั้งใหม่หากผู้สอนเปิดพื้นที่การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มากเท่าใดการเรียนรู้เชิงลึกจะเกิดขึ้นได้มากเท่านั้น

6. ประเมินประสิทธิภาพของ Platform และวิธีการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ใช้ในการจัดการเรียนรู้ว่าสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการประเมินในส่วนนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีพื้นที่การเรียนรู้มากขึ้น

การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal ดังที่ได้กล่าวมาต้องอาศัยปัจจัยหลายประการเกื้อหนุนกัน เช่นความรู้และความสามารถด้านวิชาชีพครู ความรู้ทางด้านเนื้อหาสาระทักษะทางด้านเทคโนโลยีของผู้สอน เป็นต้นซึ่งอาจจะเป็น New normal ของครูในอนาคต

กาญจนา บุญภักดิ์ กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในยุค New normal นั้น ผู้สอนจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เสริมกิจกรรมสนทนาการต่างๆ ผู้สอนอาจเพิ่มสื่อต่างๆ อาทิ คลิปวิดีโอ หรือผ่านการบรรยาย ผสมผสานการถามตอบแบบเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน หรือผู้สอนกับผู้สอน ทั้งนี้ ผู้สอนต้องพิจารณาภูมิภาวะของผู้เรียนด้วยว่า วิธีใดจึงจะเหมาะสมที่สุดกับแต่ละช่วงวัย และการประเมินที่เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับ(กาญจนา บุญภักดิ์, 2563) โดย พัทธราภรณ์ ดวงชื่น ได้กล่าวถึงการประเมินผลในการศึกษาแบบวิถีใหม่ว่า การประเมินจะถูกเปลี่ยนจาก “การประเมินผลการเรียน” ไปสู่ “การประเมินผลเพื่อการเรียนรู้” การประเมินไม่ใช่การตัดสิน (พัธราภรณ์ ดวงชื่น, 2563) แต่เป็นการทำความเข้าใจว่า ผู้เรียนเหมาะกับการเรียนรู้ในรูปแบบใด และจะใช้วิธีการใดในการเพิ่มเติมทักษะให้ได้ตามที่คาดหวัง ซึ่งความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในยุค New normal นั้น อยู่ที่การออกแบบการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่วางไว้ โดย หลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ (กาญจนา บุญภักดิ์, 2563) 1. ผู้เรียนทราบว่าจะทำอะไร อย่างไร และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ 2. ผู้เรียนและผู้สอนทราบเป้าหมายที่ชัดเจน 3. ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ 4. การจัดการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติ ที่ผู้เรียนรู้สึกสนุกกับการเรียน 5. เกิดการพัฒนาความสามารถอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 6. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับช่วงวัยของผู้เรียน 7. สร้างแรงเสริม แรงจูงใจ รางวัล และบทลงโทษที่ชัดเจนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ 8. จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่มีลักษณะเป็นวงจร ประกอบด้วย การค้นหาเป้าหมายของผู้เรียน ค้นหาวิธีการและช่องทางการเรียนรู้ที่ตอบสนองเป้าหมายของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ ประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้ครั้งใหม่ และ วนมาสู่การค้นหาเป้าหมายของผู้เรียนในครั้งใหม่ เป็นวงจรที่ต่อเนื่อง แสดงโดยภาพประกอบดังนี้

ภาพที่ 2 การจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่

โดยการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่นั้น ความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างชัดเจนที่สุด ได้แก่ เรื่องสถานที่ จากเดิมที่ผู้เรียนต้องเดินทางเรียนที่ไปโรงเรียนต้องเปลี่ยนแปลงเป็นการเรียนออนไลน์แทน โดยผู้เรียนสามารถเรียนได้ทั้งที่บ้าน และสถานที่อื่นๆ ไม่มีความจำเป็นต้องเดินทาง (กาญจนา บุญภักดี, 2563) ซึ่ง พัชราภรณ์ ดวงชื่น ได้กล่าวถึงรูปแบบเรียนในยุคความปกติใหม่ มีรายละเอียด (พัชราภรณ์ ดวงชื่น, 2563) ดังนี้

1.1 การเรียนผ่านระบบ Online 100% รูปแบบดังกล่าวเหมาะสมกับโรงเรียนที่มีความพร้อม ทั้งด้านระบบการเรียนการสอนและหลักสูตรผ่านระบบ Online ผู้เรียนมีความพร้อม ผู้ปกครองมีความพร้อมในการช่วยเหลือสนับสนุนรวมทั้งมีเครื่องมือสนับสนุนการเรียน

1.2 การเรียนในห้องเรียนเหมาะสำหรับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่มาก และมีพื้นที่มากพอให้สามารถปฏิบัติตามนโยบาย Social distancing เพื่อรักษาระยะห่างและการดูแลสุขอนามัยของผู้เรียนได้อย่างเคร่งครัด

1.3 การเรียนผสมผสานแบบ Online และ Offline เหมาะสำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักเรียนจำนวนมากและไม่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน Online มาก่อนควรแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อสลับวันกันมาเรียน เพื่อให้ทางโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนแบบรักษาระยะห่างได้รวมทั้งสามารถดูแลสุขอนามัย

ของนักเรียนได้อย่างเข้มข้น หรือโรงเรียนเลือกวิชาที่มีการปฏิบัติหรือต้องเรียนรู้ร่วมกันมา จัดการเรียนที่ห้องเรียนในขณะที่วิชาอื่นให้จัดการเรียนการสอนผ่านระบบ Online

1.4 การเรียน Home school คาดว่าการเรียนในรูปแบบนี้จะมีเพิ่มขึ้นในประเทศไทย เนื่องจากผู้ปกครองอาจจะมีกังวลเรื่องความปลอดภัยของบุตรหลานจากโรคภัยไข้เจ็บ มลพิษ มลภาวะ และภัยคุกคามอื่นโดยผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งอาจจะเป็นการเรียน Online ควบคู่กับการจัดครูเฉพาะวิชามาสอนที่บ้าน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน พื้นที่ และความพร้อมของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

การพัฒนาครู

การเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่ เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่มี Platform และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะออกแบบการเรียนรู้ให้มีลักษณะดังกล่าว ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายความเป็นมืออาชีพอย่างมาก (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2563)

แนวทางการปรับการศึกษายุคความปกติใหม่ จำเป็นต้องปรับบทบาทครูในรูปแบบดั้งเดิมเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ หรือ Learning facilitator โดยเชื่อว่า คานงัดของการศึกษาไทย คือ การมีครูคุณภาพจำนวนมากที่มีความสามารถในการเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีความสามารถในการเชื่อมโยงหลักสูตร วิธีการสอนและ การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา โดยปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการฝึกอบรมครูให้ครูเปลี่ยนจากผู้สอน (Teacher) ไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.), 2563)

โดยมีแนวคิดที่สำคัญในการมุ่งเน้นการพัฒนาครูในระดับสถานศึกษาคือ

2.1 เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้

2.2 พัฒนาครูให้สามารถสอนให้นักเรียนมีความเข้าใจ คิด วิเคราะห์เป็น

2.3 พัฒนาทักษะของครูในการใช้เทคโนโลยี ฝึกฝนสอนหนังสือผ่าน

จอโทรทัศน์หรือจอกล้องคอมพิวเตอร์ ครูจะต้องสามารถเข้าไปพูดคุยผ่าน Platform ต่างๆ ที่มีอยู่ในโลกปัจจุบันเพื่อรับรู้ปัญหาต่างๆ ความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียน สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ยุคดิจิทัล อาทิ ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

(สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.), 2563) ; (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563)

National Institute of Education กล่าวถึงทักษะและความรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ในเอกสารการสัมมนา Preparing Teachers for the New Normal (National Institute of Education, 2020) ดังนี้

ในส่วนของ ทักษะ ประกอบด้วย 1. ทักษะการสะท้อนคิด และการจัดการความคิด (Reflective skills & thinking dispositions) 2. ทักษะการสอน (Pedagogical skills) 3. ทักษะการบริหารบุคคล (People management skills) 4. ทักษะการบริหารตนเอง (Self-management skills) 5. ทักษะการสื่อสาร (Communication skills) 6. ทักษะในการเป็นผู้เอื้อต่อการเรียนรู้ (Facilitative skills) 7. ทักษะด้านเทคโนโลยี (Technological skills) 8. ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ (Innovation & entrepreneurship skills) 9. ทักษะด้านสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ (Social & emotional intelligence)

ในส่วนของ ความรู้ ประกอบด้วย 1. ความรู้เกี่ยวกับตนเอง (Self) 2. ความรู้เกี่ยวกับนักเรียน (Pupil) 3. ความรู้เกี่ยวกับชุมชน (Community) 4. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน (Subject content) 5. ความรู้เกี่ยวกับการสอน (Pedagogy) 6. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร (Curriculum)

โดยสรุป สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการพัฒนาครูให้เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีความรู้และทักษะการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ รวมถึงมีทักษะภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ครูที่เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคความปกติใหม่ได้อย่างมีคุณภาพ

การรักษาและส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือ สสวท. ได้สรุปนิวนอร์มัลทางการศึกษาไทยว่า ระบบการศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม มีการให้ความสำคัญกับกระบวนการ รวมถึง Well-being ของนักเรียนแบบองค์รวม เกิดการพัฒนาการศึกษาโดยการรับฟังเสียงสะท้อนจากทุกระดับ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน ร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.), 2563)

องค์การยูเนสโก ได้แนะนำวิธีการที่จะช่วยให้โรงเรียนและครูประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้รับความปกติใหม่หลังวิกฤต โควิด-19 (พัชรภรณ์ ดวงชื่น, 2563) ดังนี้

1. รับฟังเสียงของครูในการกำหนดนโยบายและแผนการ เนื่องจากการพูดคุยเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนเปิดโรงเรียน ผู้บริหาร ครู บิดามารดา และชุมชน ควรมีการพูดคุยกัน เพื่อให้ความต้องการของนักเรียนทุกคนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

2. สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนในโรงเรียน โรงเรียนต้องสร้างความรู้สึกอุ่นใจให้ทุกคนในช่วงที่ยังมีการระบาดของไวรัส รวมถึงเมื่อโรคหยุดการระบาดลงแล้ว

3. ให้ความสำคัญกับสภาพจิตใจ สังคมและอารมณ์ของครูและนักเรียน โควิด-19 อาจทำให้ครู นักเรียน รวมถึงครอบครัวของทุกคนรู้สึกเครียด หากความเครียดนั้นไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในระยะยาวและการเรียนรู้ในภาพรวมของนักเรียนได้ สำหรับครู อาจเกิดภาวะหมดไฟในการสอน (Burnout) ทำให้ครูขาดงานบ่อยขึ้น หรือถึงขั้นลาออกจากงาน ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องให้ความมั่นใจกับครูว่าจะได้รับการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง เมื่อครูเกิดปัญหาด้านสภาพจิตใจ ได้แก่

3.1 ช่วยให้ครูปรับตัวเข้ากับ New normal เมื่อกลับมาสอนในชั้นเรียนตามปกติ ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับการสนับสนุนและได้รับทรัพยากรที่เพียงพอในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนอีกครั้ง ครูหลายคนอาจต้องสอนซ่อมเสริมในช่วงนี้ หรือสอนในห้องเรียนควบคู่ไปกับการสอนออนไลน์ หรือต้องสอนหลายคาบมากขึ้น เนื่องจากต้องลดขนาดห้องเรียนลงเพื่อปฏิบัติตามมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)

3.2 จัดให้มีครูเพียงพอ และให้ครูได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การที่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสุขกับมาตรฐานการทำงานที่เหมาะสม ได้เงินเดือนตรงตามเวลา หรือลาป่วยได้เมื่อรู้สึกไม่สบาย ถือเป็นเรื่องสำคัญในช่วงสถานการณ์นี้ ผู้บริหารไม่ควรลดสิทธิต่างๆ ของครู และเงื่อนไขการทำงานที่เหมาะสมสำหรับครู

สรุปว่า การป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัส โควิด-19 และการสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา สามารถกระทำได้โดยการใส่ใจกับสุขภาพกายและจิตใจของครูและบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อธำรงรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การจัดการศึกษาสามารถดำเนินต่อไป ปลอดภัย และเป็นไปตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ทำให้สถานศึกษาต้องปรับตัวและเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสดังกล่าว

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดหลักปฏิบัติในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในส่วนของสถานศึกษา ได้แก่ 1. คัดกรอง (Screening) 2. สวมหน้ากาก (Mask) 3. ล้างมือ (Hand Wash) 4. เว้นระยะห่าง (Social distancing) 5. ทำความสะอาด

(Cleaning) 6. ลดแออัด (Decrease) (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2563) นอกจากนี้ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ยังได้กำหนดแนวทางสำหรับ ผู้บริหาร เจ้าของสถานศึกษา ในการดำเนินการเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา -19 (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2563) ดังนี้

1. ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติ พร้อมทั้งจัดตั้งคณะทำงานดำเนินการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
2. ทบทวน ปรับปรุง ซ่อมปฏิบัติตามแผนฉุกเฉินของสถานศึกษา
3. ให้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคโควิด-19 เกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ การปฏิบัติตน การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เกี่ยวข้อง และลดการตีตราทางสังคม (Social stigma)
4. มีมาตรการคัดกรองสุขภาพทุกคน บริเวณจุดแรกเข้าไปในสถานศึกษา (Point of entry)
5. ควรพิจารณาการจัดให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเหมาะสมตามบริบท ได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการติดตามกรณีนักเรียนขาดเรียน ลาป่วย
6. กรณีพบนักเรียน ครู บุคลากร หรือผู้ปกครองอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือผู้ป่วยยืนยันเข้ามาในสถานศึกษา ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่
7. มีมาตรการให้นักเรียนได้รับอาหารกลางวันและอาหารเสริมตามสิทธิที่ควรได้รับ กรณีพบว่าอยู่ใน กลุ่มเสี่ยงหรือกักตัว
8. ควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการอย่างเคร่งครัด และต่อเนื่อง

ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติตามแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา -19 ตามแนวทางที่กล่าวมาข้างต้นอย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน ครู บุคลากร รวมถึงบุคคลภายนอกที่ต้องติดต่อกับสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาสามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยดี

สรุป/ ข้อเสนอแนะ

ความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19 ส่งผลให้เกิดชีวิตวิถีใหม่ที่เน้นในเรื่องการมีสุขภาพที่ดี ปลอดภัยจากการระบาดของไวรัส โคโรนา -19 และการมีสมดุลชีวิต ซึ่งสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างชัดเจนคือ การใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งในส่วนของการบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่นั้น ประกอบด้วย 1. การออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในยุคความปกติใหม่ ควรกำหนดให้มีเนื้อหาการเรียนรู้ในเรื่องของสุขภาพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างสรรค์นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การค้นหา

เป้าหมายของผู้เรียน ค้นหาวิธีการและช่องทางการเรียนรู้ที่ตอบสนองเป้าหมายของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการเรียนรู้ ประเมินผลกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียน ปรับปรุงและพัฒนาตนเองเพื่อการเรียนรู้ครั้งใหม่ และวนมาสู่การค้นหาเป้าหมายของผู้เรียนใน ครั้งใหม่ โดยผู้บริหารสถานศึกษาควรเลือกใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน พื้นที่ และความพร้อมของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ 2. การพัฒนาครู ควรมีการส่งเสริมให้ ครูเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีความรู้และทักษะการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ รวมถึงมีทักษะภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี 3. การ รักษาและส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรใส่ใจกับสุขภาพกายและจิตใจของครู และบุคลากรของสถานศึกษา และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย 4. การจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ผู้บริหาร สถานศึกษา ต้องมีนโยบาย แนวปฏิบัติ คณะทำงาน การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ มาตรการ คัดกรองสุขภาพ และมีการควบคุม กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรการ อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ การบริหารสถานศึกษาในยุคความปกติใหม่นั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง สามารถจัดความหวาดวิตก สร้างความมั่นใจ รวมถึงสามารถ สร้างความเข้าใจและโน้มน้าวให้ครูและบุคลากรปฏิบัติตามนโยบายมาตรการและแนวทางที่ สถานศึกษากำหนดเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาต่อไปในยุคความปกติ ใหม่ได้ได้อย่างปลอดภัยและมีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต. (2563). New Normal ชีวิตวิถีใหม่. เรียกใช้เมื่อ 5 พฤษภาคม 2564 จาก <http://www.dmh.go.th/news/view.asp?id=2288>
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2563). แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 13 พฤษภาคม 2564 จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER17/DRAWER002/GENERAL/ DATA0002/00002647.PDF>
- กฤตณัฐ ภูไพรัชพงษ์ และ ชัญญรัตน์ นิธิธีรพัชร. (2564). ชุดความรู้การออกแบบบ้านในยุค ความปกติใหม่. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง คุณภาพของ การบริหารจัดการและนวัตกรรม ครั้งที่ 7 มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีส เทิร์นอุบลราชธานี 22 พฤษภาคม 2564, 375-385.
- กาญจนา บุญภักดิ์. (2563). การจัดการเรียนรู้ยุค New Normal. วารสารครุศาสตร์ อุดสาหกรรม, 19(2), A1-A6.

- ไทยรัฐออนไลน์. (2564). "เทคโนโลยีไร้สัมผัส" ชีวิตวิถีใหม่...สไตล์ Next Normal. เรียกใช้เมื่อ 4 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/tech/2004887>
- พัชรภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. วารสารศิลปการจัดการ, 4(3), 783-795.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2563). การออกแบบการเรียนรู้ใน New normal. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.). (2563). ชื่อ!! คานงัดการศึกษาไทยคือ “ครู” เสนอใช้วิกฤตโควิด เป็นโอกาสปรับการจัดการศึกษาครั้งใหญ่รับวิถีนิวนอร์มัล พัฒนาครู พร้อมสู่โลกยุคใหม่ ดึงราชภัฏ เอกชน ประชาสังคม และชุมชน เป็นพี่เลี้ยง. เรียกใช้เมื่อ 5 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.nxpo.or.th/th/4856/>
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (2563). New Normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง. เรียกใช้เมื่อ 27 พฤษภาคม 2564 จาก <https://www.dip.go.th> > download-file-news
- สุวิมล มธูรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. วารสารรัชต์ภาคย์, 15(40), 33-42.
- National Institute of Education. (2020). Preparing Teachers for the New Normal. Retrieved November 25, 2021, from https://www.youtube.com/watch?v=xb_74kSHR_Ws